

והולכה.

ומעתה, בשלמא קומץ היינו שוחט, שכשם שהשוחט מפריש חלק גבוה דהיינו הדם כך הקומץ מפריש חלק גבוה שהיא הקמיצה, וכן מוליך קומץ של מנחה נמי היינו מוליך כמוליך הדם, וכן מקטיר היינו זורק את דם הזבח. אלא נותן בכלי של מנחה מאי קא עביד? ומדוע חשובה זו עבודה?

אילימא משום דרמי הנתינה בכלי לקבלה של דם, מי דמי? התם ממילא נופל הדם במזרק מצואר הבהמה, מה שאין כן הכא דקא

היא בזר. וקפבר רבי ינאי הולכה שלא ברגל כליקוט זה שהזר לא זו ממקומו אלא ליקט והושיט לכהן — שמה הולכה, (10) והולכה שנעשתה בזר פסולה.

אמר רב מרי, אף אנן נמי תנינא לזה שליקוט לבונה עבודה היא, ששינוי במשנה לעיל: זה הכלל כל הקומץ ונותן את הקומץ בכלי שרת והמוליך והמקטיר ועשאו לעבודות אלו במחשבת פיגול נתפגלה המנחה, משום שאלו הן ארבע עבודות חשובות במנחה הדומות לארבע עבודות שבזבח, דהיינו שחיטה זריקה קבלה

מצד עצמו חשוב הולכה.

אבל סוגייתנו אינה עוסקת באופן זה, שהרי ליקוט הלבונה אין בו מיעוט בהולכת הכהן וולא כרש"י שפירש שנתן המלקט לכהן ומיעט בזה בהולכתו, ורק שהקמיצה יש לה דין הולכה, ומשום כך אם הולכה שלא ברגל לא שמה הולכה לא היה הליקוט נפסל מחמת שנעשה על ידי זר שהרי אין כאן הולכה כלל ולא מיעט בהולכת הכהן, ורק משום שהולכה שלא ברגל נידונית כהולכה, הרי היא פסולה בזר כיון שעבודת הולכה בזר פסולה.

וכעין זה כתב האבן האזל [פסולי המוקדשין יא א] ליישב דברי התוס' כאן שהקשו על דברי הגמרא בזבחים [יג ב] שהמחשבה בעת טבילת אצבע בדם מפגלת, ואף זה מטעם הולכה שהרי גם דין זה הוכיחה הגמרא מדברי המשנה שנתינה בכלי מפגלת מחמת היותה עבודה חשובה והוא הדין לטבילת אצבע. ומעתה, מדוע לא אמרה שם הגמרא לבאר שהולכה שלא ברגל שמה הולכה כפי שאמרה בסוגייתנו?! ותיירץ האבן האזל, חלוקה טבילת אצבע מליקוט לבונה, כי עיקר העבודה בטבילת אצבע אינהמה שמוציא את אצבעו הטבולה בדם, אלא מה שמוריד את אצבעו לכלי זו עיקר העבודה ובוה

10. לכאורה יש להבין, מנין הוכיחה הגמרא שהולכה שלא ברגל שמה הולכה, שמא אין שמה הולכה ומשום כך כשנעשית על ידי זר פסולה כי הולכת הזר אינה חשובה הולכה?! וביאר בזה הגרי"ז, שהוכחת הגמרא היא מזה שלא נפסלה הולכה זו אלא כשנעשית על ידי זר, ואם אין שמה הולכה הרי שאף אם עשאה כהן פסולה, שהרי אי אפשר לתקנה, אלא בהכרח ששמה הולכה ומשום כך אם עשאה כהן כשרה, וכשעשאה זר פסולה.

אולם בשיטה מקובצת [אות ז] דייק מדברי הגמרא שאם הולכה שלא ברגל לא שמה הולכה הרי היא כשרה בזר. והקשה, מדברי הגמרא בזבחים [סוף פרק ראשון] שכתבה כי אף לשיטה הסוברת לא שמה הולכה פסולה היא בזר משום שמיעט בהולכת הכהן, ולא כמבואר בסוגייתנו?! ותיירץ, מה שהולכה שלא ברגל אינה הולכה היינו באופן שקירב הדם או המנחה אל המזבח בהולכתו, שמאחר ומיעט בהולכת הכהן הרי היא פסולה, ומשום כך הולכת זר באופן זה שיש בה מיעוט בהולכת כהן פסולה.